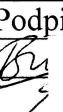

Subjekt v zriad'ovateľskej pôsobnosti NSK	Interný dokument č.1/2020	„Harmónia“, ZSS Horné Štitáre
Verzia: 03 Výtlačok č.: 01	Etický kódex pracovníka	Účinnosť: 13.01.2020

Etický kódex pracovníka **„Harmónia“, ZSS Horné Štitáre**

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracovala:	Mgr. Ľudmila Bačíková	soc. pracovníčka	07.01.2020	
Schválil:	Ing. František Zaťko	riadič ZSS	10.01.2020	

Článok I.

Základné ustanovenia

„Harmónia“, ZSS Horné Štitáre (ďalej len „ZSS“) poskytuje sociálne služby v uvedených druhoch zariadenia sociálnych služieb:

- domov sociálnych služieb- §38 zákona č. 448/2008 Z. z.¹
- špecializované zariadenie- §39 zákona č. 448/2008 Z. z.

V DSS sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č.3 zákona o sociálnych služieb. V ŠZ sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č.3 zákona o sociálnych služieb a má zdravotné postihnutie.

Je nielen poslaním, ale aj povinnosťou pracovníka ZSS vykonávať svoju prácu svedomito a zodpovedne, dodržiavať pri jej výkone najvyšší možný štandard profesionality v súlade s právnymi predpismi a dostupnými vedeckými poznatkami tak, aby odborná činnosť bola vykonávaná vždy v prospech klienta a so zreteľom na najlepší záujem užívateľov ZSS. Etické povedomie je zásadnou súčasťou profesionálnej činnosti pracovníka ZSS. Jeho schopnosť a záväzok k etickému konaniu je základným aspektom kvality výkonu odbornej činnosti.

Etický kódex ZSS poskytuje etické štandardy výkonu odbornej práce v zariadení. Zároveň je nástrojom na hodnotenie profesionálneho etického konania. Jeho dodržiavanie je jedným zo základných predpokladov profesionálneho výkonu v ZSS. Dodržiavanie etického kódexu je preto v záujme všetkých pracovníkov zariadenia.

Sociálne služby v ZSS sú založené na rešpektovaní dôstojnosti všetkých ľudí bez rozdielu a na dodržiavaní ľudských práv, ako sú uvedené v medzinárodných dokumentoch.²

Poslaním pracovníka ZSS je vykonávať svoje povolanie svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi.

Etický kódex bol vopred prerokovaný so zamestnancami zariadenia a užívateľmi sociálnej služby, o čom je písomný záznam.

Článok II.

Etická zodpovednosť voči klientom

1. Sociálne služby v ZSS sú poskytnuté každému žiadateľovi bez ohľadu na pôvod, farbu pleti, rasu, etnickú príslušnosť, národnosť, jazyk, vek, pohlavie, rod, sexuálnu orientáciu, zdravotný stav, vierovyznanie, politické presvedčenie, manželský a rodinný stav, sociálno-ekonomický status a bez ohľadu na to, ako sa podielá na živote celej spoločnosti.

Pracovník ZSS

- a) má prvoradú zodpovednosť voči osobám, ktoré užívajú sociálne služby;
- b) zaobchádza s každým človekom dôstojne, úctivo, majúc na zreteli individuálne rozdiely, kultúrnu, náboženskú, národnostnú a etnickú rôznorodosť;
- c) usiluje o zveladenie klientových spôsobilostí, podporuje jeho vlastnú zodpovednosť a autonómiu, právo na sebaurčenie a spoluúčasť;
- d) nepoškodzuje klientov, ani nepodriada ich potreby a záujmy svojim vlastným potrebám a záujmom, jedná s nimi bezúhonne, s účasťou, rešpektom a vytvára s nimi vzťah založený na báze dôvery;
- e) v komunikácii s klientmi alebo o nich sa nevyjadruje znevažujúco ani pejoratívne;
- f) podporuje, posilňuje a zmocňuje klienta k vlastnej zodpovednosti, vlastným návrhom riešení, spoluúčasti a sebaurčeniu. Rešpektuje a chráni pritom jeho biologickú, psychickú, kultúrnu, spirituálnu a sociálnu integritu;
- g) zaujíma sa o celého človeka v rámci rodiny, komunity, spoločenského a prirodzeného prostredia a usiluje sa o spoznávanie všetkých dôležitých aspektov jeho života;
- h) zameriava sa na silné stránky jednotlivcov, ktorí užívajú sociálne služby;
- i) prispieva k začleneniu užívateľov sociálnych služieb do sociálnej siete podporných osobných vzťahov, napomáha klientovi pri riešení problémov týkajúcich sa ďalších oblastí jeho života;
- j) aj v osobitých prípadoch klientov, ktorí majú obmedzenú spôsobilosť na právne úkony sa pracovník usiluje o dosiahnutie čo najväčšej miery ich autonómie a participácie na rozhodovaní ohľadom ich osoby.

2. Pracovník ZSS rešpektuje klientovo súkromie. Dokumentuje len tie informácie, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre poskytovanie sociálnych služieb. Je povinný chrániť všetku dokumentáciu užívateľov služieb pred zneužitím. Rešpektuje právo klienta nahliadať do dokumentácie týkajúcej sa jeho osoby, ak osobitné zákony neustanovujú inak.

3. Pre všetky situácie, ktoré sú v oblasti výkonu profesionálnej práce platí zásadné pravidlo o mlčanlivosti. Pracovník ZSS je povinný vyžiadať si súhlas klienta pri všetkých pracovných postupoch, ktoré priamo a nepriamo s ním súvisia, ako aj pri informovaní tretej osoby, k video alebo audiovizuálnemu zaznamenávaniu a ich zverejňovaniu pre študijné alebo vedecké účely. Osobitý zretel' sa venuje informáciám spadajúcich pod ochranu osobných údajov, ktoré sú upravené osobitým predpisom upravujúcim ochranu osobných údajov.³ Povinnosť mlčanlivosti platí aj po skončení poskytovania služby alebo pracovného pomeru. Výnimky môžu byť odôvodnené len na základe vyšej etickej alebo záonnej požiadavky.

4. Pracovník ZSS informuje užívateľov služieb o spôsobe, rozsahu, možnostiach a dôsledkoch, ako aj o predpokladaných neželaných rizikách odbornej pomoci.

5. Pracovník ZSS rešpektuje hranice medzi osobným a profesionálnym životom. Pracovné postavenie voči klientovi nesmie byť v žiadnom prípade zneužité vo vlastný prospech

a neoprávnené výhody sexuálneho, politického, sociálneho alebo ekonomického charakteru. S užívateľmi služieb ani s ich blízkymi rodinnými príslušníkmi nenadväzuje partnerský alebo sexuálne orientovaný vzťah. Nezneužíva svoje postavenie na osobné obohatenie, ani na zvýhodňovanie svojich príbuzných a známych.

6. Pracovník ZSS akceptuje a podporuje ukončenie poskytovania služieb klientom vtedy, ak si tito dokážu pomôcť sami, sociálne služby nie sú viac potrebné alebo neslúžia ich záujmom.

7. Zamestnanec nevyžaduje ani neprijíma dary, úsluhy, pozornosti a ani iné výhody, ktoré by mohli mať vplyv na jeho rozhodovanie a profesionálny prístup vo veci, alebo ktoré by bolo možné považovať za odmenu za prácu, ktorá je jeho povinnosťou. Zároveň ani nenavádzza iné osoby na poskytovanie darov, ktoré by mohli vplývať na riadne plnenie pracovných povinností zamestnanca. Zamestnanec nepripustí, aby sa v súvislosti s plnením zverených úloh dostal do pozície, v ktorej je zaviazaný oplatíť preukázanú službu alebo výhodu, ktorá ho zbavuje nestrannosti a nezávislosti pri rozhodovaní. Darom sa rozumie bezodplatné plnenie alebo akákoľvek iná bezodplatná výhoda poskytnutá zamestnancovi pri jeho výkone.

Článok III.

Etická zodpovednosť voči sebe

Pracovník ZSS má nielen právo ale aj povinnosť vykonať nevyhnutné kroky v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba, aby bol schopný poskytovať kvalitné služby klientom. Kroky v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba sú najmä:

- sebareflexia, vrátane poznávania svojich osobných a profesijných limitov a uznania hraníc odbornej spôsobilosti a kompetencie;
- sústavné vzdelávanie na udržiavanie, zdokonaľovanie a doplnenie vedomostí a profesijných zručností;
- pravidelná supervízia;
- kolegiálna konzultácia, vrátane konzultácie s odborníkmi z iných pomáhajúcich profesií;
- využívanie nástrojov psychohygieny.

Pracovník ZSS pomáha ľuďom, ktorí sa nachádzajú v zložitej životnej situácii s ohľadom na vlastné zdroje, hranice a len do tej miery, aby nebolo ohrozené jeho vlastné zdravie.

Zaobchádza zodpovedne s mocou v rámci poskytovania sociálnych služieb.

Pracovník ZSS je zodpovedný za to, že jeho rozhodnutia budú eticky podložené.

Od pracovníka ZSS nemožno vyžadovať taký výkon alebo spoluúčasť na ňom, ktorý odporuje jeho svedomiu, okrem prípadov na ochranu života, zdravia alebo práv klienta.

Článok IV.

Etická zodpovednosť voči pracovisku

Pracovník ZSS plní svoje povinnosti vyplývajúce zo záväzku k zamestnávateľovi zodpovedne, svedomito a čestne v súlade s pracovou zmluvou alebo inou obdobnou zmluvou.

Pracovník ZSS aktívne spolupôsobí pri vytváraní takých pracovných podmienok, ktoré umožnia:

- poskytovanie kvalitných sociálnych služieb na princípe holistického prístupu k jednotlivcom a komunitného prístupu v celom zariadení,
- predchádzanie a odstránenie všetkých foriem diskriminácie a násilia na pracovisku,
- uplatňovanie etických záväzkov vyplývajúcich z tohto kódexu.

Pracovník ZSS má právo očakávať od zamestnávateľa utvorenie takých pracovných podmienok, ktoré mu umožnia poskytovanie kvalitných služieb klientom, ako aj profesionálnu starostlivosť o seba.

Pracovník ZSS neustále udržuje profesionálne vystupovanie na úrovni vysokého štandardu. Uvedomuje si, že jeho profesionálne správanie ovplyvňuje dôveryhodnosť a verejnú mienku o zariadení. Vyhýba sa takému konaniu, ktoré by spôsobilo zlú reputáciu ZSS.

Pracovník ZSS napomáha snahe sprístupniť služby čo najširšej verejnosti.

Pracovník ZSS má ochotne poskytovať odborné vedomosti a zručnosti študentom počas výkonu ich odbornej praxe na pracovisku.

Článok V.

Etická zodpovednosť voči kolegom

Pracovník ZSS rešpektuje vedomosti, spôsobilosti a praktické skúsenosti kolegov a ostatných odborných pracovníkov.

Pri odlišných pracovných postupoch berie ohľad na rozmanitosť a podporuje kolegiálnu diskusiu a dialóg.

Povinnosťou pracovníka ZSS je venovať sa klientom svojich kolegov s profesionálnym prístupom a citlivosťou.

Pri spoločnej zodpovednosti za klientov je predpokladom kolegiálnej spolupráce vzájomná dôvera a dohoda ohľadom spoločného postupu poskytovania sociálnych služieb.

Pracovník ZSS sa nevyjadruje znevažujúco a pejoratívne o svojich kolegoch pred klientmi a v rozhovoroch s nimi.

Pri podozrení z neprofesionálneho alebo eticky necitlivého správania svojho kolegu využije ako prvotný nástroj kolegiálne upozornenie. Priponienky k práci kolegu vyjadruje na vhodnom mieste a primeraným spôsobom.

Odbornú činnosť vykonáva interdisciplinárne v kooperácii s inými profesiami ako aj so všetkými osobami a inštitúciami, ktoré môžu napomôcť k optimálnemu sociálnemu fungovaniu klientov.

Zdravotnícky pracovník v ZSS nesmie podporovať činnosť nezdravotníckeho pracovníka vykonávajúceho činnosť, ktorú môže vykonávať len zdravotnícky pracovník.

Článok VI.

Záväznosť etického kódexu

Etický kódex je jedným zo základných predpokladov výkonu profesionálnej praxe v zariadení a jeho dôveryhodnosti v spoločnosti, preto je jeho dodržiavanie v najväčšom záujme všetkých pracovníkov ZSS.

Každý pracovník ZSS je povinný vykonávať odbornú prácu v súlade s etickým kódexom a podľa právnych predpisov platných v Slovenskej republike.

Dodržiavanie etického kódexu sa odporúča aj študentom počas výkonu ich odbornej praxe.

Štatutárny zástupca zariadenia má povinnosť prijímať podnety ohľadom podozrenia z porušenia pravidiel etického správania. Podnet môže podať ktokoľvek, vrátane užívateľov sociálnych služieb, ich príbuzných a kolegov.

Štatutárny zástupca môže po dokázanom prestúpení pravidiel etického kódexu uložiť sankcie zamestnancovi, ktorými môžu byť ústne napomenutie, písomné napomenutie, sankcie finančného charakteru alebo ukončenie pracovno-právneho vzťahu.

Článok VI.

Záverečné ustanovenia

V procese vzniku etického kódexu bolo prihliadané k nasledujúcim dokumentom:

- Etický kódex sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce v SR (Slovenská komora sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce, 2015)
- Etický kódex zdravotníckeho pracovníka (2004)⁴

Štatutárny zástupca zariadenia je zodpovedný za pravidelne vyhodnocovanie a revíziu etického kódexu, a to najmenej raz v priebehu troch rokov.

Uvedomujúc si, že etický kódex nemôže nahradíť vlastnú, vnútorme motivovanú zodpovednosť pracovníka ZSS, predstavuje minimálne štandardy eticky zodpovedného konania pri výkone odborných činností v zariadení.

Riaditeľ zariadenie alebo vedúca ekonomickeho úseku oboznámi s etickým kódexom každého potenciálneho zamestnanca ešte pred prijatím do pracovného pomeru. Potenciálny zamestnanec svoj súhlas s etickým kódexom potvrdí podpisom. Zásady kódexu sú všetkým zamestnancom pripomínané minimálne 1x ročne v rámci pracovnej porady.

Originál etického kódexu sa nachádza u riaditeľa zariadenia, kópie u vedúcich pracovníkov sociálneho, zdravotného a ekonomickeho oddelenia, na vývesnej tabuli v hlavnej budove zariadenia a v prevádzke Radošina.

Etický kódex je tiež uverejnený na webovej stránke zariadenia.

Etický kódex nadobúda účinnosť od 13.01.2020.

Vydaním tohto Etického kódexu sa ruší Etický kódex účinný od 12.04.2017.

V Horných Štitároch, 07.01.2020

Ing. František Zaťko
Riaditeľ „Harmónia“, ZSS Horné Štitáre

Poznámky

- 1 Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 2 Dôležité sú najmä dokumenty Organizácie spojených národov: Všeobecná deklarácia ľudských práv (1948); Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (1966); Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (1966); Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (1966); Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (1979); **Dohovor proti mučeniu a inému krutému, nel'udskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu** (1984); Dohovor o právach dieťaťa (1989); **Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín (2004)**; Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006).
- 3 Zákon č. 18//2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679
- 4 Príloha č. 5 k zákonu č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.